

Kategorie: Úřední slídl**Vítěz: Ministerstvo financí za netransparentní slídění ve zdravotnických údajích**

Ministerstvo financí v roce 2015 slídilo v soukromí hned na několika frontách. Vedle známých případů elektronické evidence tržeb nebo kontrolních hlášení k DPH, kde se pod ministerský drobnohled dostávají podnikatelé, šlo i o oblast lidského zdraví. Podle schválených novel zákonů upravujících činnost zdravotních pojišťoven (zákon č. 200/2015 Sb.) by pojišťovny měly právě ministerstvu financí předávat údaje ze svých informačních systémů. Ani na tento zákon ale ministerstvo nečekalo a údaje o milionech zdravotních úkonů za pět let si s odkazem na kontrolu hospodaření pojišťoven za podivných okolností vyžádalo již dříve a tyto bez písemné smlouvy poskytlo soukromé společnosti k analýze.

V uvedených novelách zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně a zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách si ministerstvo financí prosadilo zavedení povinnosti zdravotních pojišťoven ministerstvu financí předávat údaje ze svých informačních systémů, v nichž jsou zpracovávány citlivé osobní údaje o každém proplaceném zdravotním úkonu. Zákon přitom neříká, že by měly být předávány pouze údaje, které nelze vztáhnout k jednotlivým pacientům. Mlčí o tom i důvodová zpráva nebo zhodnocení dopadů regulace na ochranu osobních údajů.

Již před účinností této novely, v létě 2014 si Ministerstvo financí pod záminkou provádění kontroly hospodaření vyžádalo od VZP a resortních zdravotních pojišťoven předání údajů o jednotlivých případech proplácení zdravotní péče z let 2009-2013 (databáze obsahovala cca 9,4 mil. údajů o hospitalizacích, přes 100 mil. dokladů a cca 500 mil. kódů výkonů, léků a materiálů). Bez podepsané smlouvy (ta byla podepsána poté, co se o věc začala zajímat média) udělilo ministerstvo plnou moc k převzetí databáze soukromé společnosti podnikající v oboru zdravotnictví SW Lab, s.r.o., která data převzala a vytvořila pro ministerstvo analýzu ekonomické efektivity zdravotnictví.

To, v jaké podobě byla data soukromé firmě předána, je otázkou. Ministerstvo financí tvrdí, že data byla anonymizována. Samotná analýza ale mluví o využití souborů KDAVKA, což jsou soubory předávané pojišťovnám zdravotnickými zařízeními obsahující identifikaci pacientů. O tom, že by data byla anonymizována, se analýza nezmiňuje. I pokud by ale byla před předáním odstraněna jména či rodná čísla, tak z kombinací poskytnutých údajů o charakteru, místě a čase realizované zdravotní služby a případně z propojitelnosti údajů o jednotlivých případech poskytnutí péče konkrétnímu pacientovi lze minimálně v některých případech identitu člověka dohledat. Toho si zjevně bylo vědomo i ministerstvo financí, které v dodatečně podepsané smlouvě zavázalo SW Lab, aby při nakládání s osobními daty při provádění analýzy postupovala v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Vedle otázek, co vůbec opravňovalo ministerstvo financí tato data od pojišťoven vyžadovat a jak se vůbec mohla tato citlivá data o individuálních případech poskytnutí zdravotní péče dostat za asistence ministerstva financí bez písemné smlouvy a zákonného zmocnění do rukou soukromé společnosti, je nutné upozornit i na využitelnost těchto údajů v rámci konkurenčního boje v rovině poskytování zdravotních služeb a znovu poukázat na konflikt zájmů ministra financí a podnikatele v oblasti zdravotnictví v jedné osobě.

Zdroje:

<http://www.zdravotnickyydenik.cz/2015/03/trapnosti-ministerstva-financi-aneb-o-analyze-za-217-800-korun/>

<http://hlidacipes.org/uhrady-vzp-tajne-rika-babisovo-ministerstvo-pritom-informace-predalo-vybrane-firme/>

<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/mf-vytvorilo-analyzu-nakladu-a-uhrad-zdr-20546>